

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Stichting Wijzer in onderwijs

Onderzoek bestuur en scholen

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 12 juli 2019

Samenvatting

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder schoolbestuur in Nederland. Het vierjaarlijks onderzoek is dit jaar uitgevoerd bij het bestuur van Stichting Wijzer in Opvang & Onderwijs. We hebben onderzocht of het bestuur op zijn scholen zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en of het financieel in staat is om ook in de toekomst goed onderwijs te blijven verzorgen.

Wat gaat goed?

Stichting Wijzer in Opvang & Onderwijs (verder: Stichting Wijzer) wordt geleid door het college van bestuur. Per 1 maart 2019 is een nieuwe voorzitter van het college van bestuur benoemd, na pensionering van de vorige voorzitter. Gedurende dit onderzoek hebben wij op de bezochte scholen, maar ook van de leden van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad en de raad van toezicht vernomen dat de nieuwe voorzitter in korte tijd veel vertrouwen binnen de stichting heeft opgebouwd, nauw betrokken is bij de scholen, tot op de werkvloer en bij een ieder bekend is. In de wijze van aansturing is in korte tijd al een zekere cultuuromslag waar te nemen. De kernwaarden van zowel het vorige bestuur als ook het nieuwe bestuur: verbindend, ondernemend en oprecht, hebben wij in de door ons bezochte scholen zeker waargenomen.

Een deel van de scholen heeft zich de afgelopen jaren kunnen ontwikkelen tot integrale kindcentra (ikc's) met als doel een pedagogische en didactische lijn te realiseren voor kinderen van 0-13 jaar en een vroege signalering van onderwijsbehoeften. Het bestuur sluit hiermee aan bij de onderwijsvisie van de gemeenten Vlaardingen en Schiedam, de twee gemeenten waarin de scholen van Stichting Wijzer zich bevinden en kan dit realiseren omdat het bestuur tevens bestuur is van diverse locaties voor dag-, peuter-, voor- en naschoolse opvang.

Het vorige bestuur heeft al ingezet op de totstandkoming van een opleidingsschool, in samenwerking met twee andere schoolbesturen en een Pabo (project BOSS). Dit project is in juni 2019 geaccrediteerd.

Een zeer positieve ervaring hadden wij op de Globe, de school voor nieuwkomers. Wij hebben daar alle onderzochte standaarden als Goed gewaardeerd. De school is beslist een voorbeeld voor andere nieuwkomersvoorzieningen en de stichting mag daar trots op zijn

Bestuur: Stichting Wijzer in Opvang & Onderwijs
Bestuursnummer: 41535

Aantal scholen onder bestuur: 12

Totaal aantal leerlingen: 2756
2511 PO
245 SO en VSO
(teldatum 1-10-2018)

Lijst met onderzochte scholen:
13YD-C2 Daltonschool De Klinker
13YD-C3 De Globe (Nieuwkomers)
15HY IKC Jan Ligthart
19QU De Ericaschool (SO/VSO)
19ST SBO De Kameleon

Het financieel beheer van het bestuur is in orde. Het bestuur weet hoeveel geld het nu en in de toekomst nodig heeft voor het geven van goed onderwijs. Het bestuur verkrijgt en besteedt de middelen die het daarvoor van de rijksoverheid ontvangt in overeenstemming met de wettelijke eisen.

Wat moet beter

De afgelopen periode heeft het bestuur te weinig zicht gehad op de kwaliteit van het onderwijs en stuurde het niet voldoende doelgericht op de ontwikkeling van de scholen en op de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs.

Het stelsel waarmee het bestuur zicht krijgt op de onderwijskwaliteit op zijn scholen moet verder versterkt worden. Ook de sturing en het volgen van verbetertrajecten op de scholen moet het bestuur beter doen. Daarbij moet het bestuur duidelijker maken aan welke eisen de onderwijskwaliteit op zijn scholen moet voldoen.

Wat kan beter?

Voor een volledige verantwoording in het jaarverslag is het nodig dat de continuïteitsparagraaf alle benodigde onderdelen bevat. Wij geven het bestuur daarom in overweging, aandacht te besteden aan de volledigheid van de continuïteitsparagraaf in het eerstvolgende jaarverslag.

Vervolg

Op bestuursniveau hebben we tekortkomingen geconstateerd binnen de standaard Kwaliteitszorg. Wij voeren daarom in het tweede kwartaal van 2021 een herstelonderzoek uit bij het bestuur.

Inhoudsopgave

1.	Opzet vierjaarlijks onderzoek	5
2.	Resultaten onderzoek op bestuursniveau	9
3.	Resultaten verificatieonderzoek	18
	3.1. Ericaschool SO	18
	3.2. Ericaschool VSO	20
	3.3. SBO Kameleon	22
	3.4. Neveninstroomproject De Globe	24
	3.5. De Klinker	26
	3.6. O.b.s. Jan Ligthart	28
4.	Reactie van het bestuur	31

1. Opzet vierjaarlijks onderzoek

De inspectie heeft in april en mei 2019 een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij de Stichting Wijzer in Opvang & Onderwijs. In een vierjaarlijks onderzoek staat de volgende vraag centraal: is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer? Het onderzoek wordt uitgevoerd aan de hand van vier deelvragen:

1. Heeft het bestuur doelen afgesproken met de scholen, heeft het voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt het op de verbetering van de onderwijskwaliteit?
2. Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?
3. Communiqueert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn scholen?
4. Is het financieel beheer deugdelijk?

Hetzelfde onderzoek is tevens uitgevoerd bij de Stichting NBOV (Stichting ter Bevordering van het Neutraal Bijzonder Onderwijs te Vlaardingen), het bestuur van de Jenaplanschool Vlaardingen. Bestuur Stichting Wijzer en het bestuur van NBOV zijn identiek, evenals de raad van toezicht. Het onderzoek bij NBOV en de Jenaplanschool Vlaardingen en de resultaten daarvan zijn beschreven in een apart rapport.

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd op twee niveaus: op bestuursniveau en op schoolniveau. Op het niveau van het bestuur richt het onderzoek zich met de vier deelvragen op de standaarden binnen de kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

Standaard	Onderzocht
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•
Financieel beheer	
FB1 Continuïteit	•
FB2 Doelmatigheid	
FB3 Rechtmatigheid	•

Om de standaarden van Kwaliteitszorg en ambitie te kunnen beoordelen doen we niet alleen onderzoek op het niveau van het bestuur, maar onderzoeken we tevens de onderwijskwaliteit van een deel van de scholen waarvoor het verantwoordelijk is. We onderscheiden binnen het vierjaarlijks onderzoek op schoolniveau verschillende typen onderzoek:

- Verificatieonderzoek

Het verificatieonderzoek is onderdeel van het onderzoek naar de kwaliteitszorg en het financieel beheer op bestuursniveau. We voeren het in de eerste plaats uit om vast te stellen of het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie voldoende is; het onderzoek laat zien of de sturing op de kwaliteit door het bestuur ook in de praktijk werkt. Het geeft ons in de tweede plaats zicht op de onderwijskwaliteit van de school.

- Onderzoek naar aanleiding van risico's

We voeren een kwaliteitsonderzoek uit bij scholen en besturen waar het vermoeden bestaat dat zij onvoldoende kwaliteit bieden.

- Onderzoek op verzoek goede school

Een bestuur kan bij het vierjaarlijks onderzoek een verzoek doen aan de inspectie onderzoek uit te voeren bij scholen die naar de mening van het bestuur goed zijn.

- Herstelonderzoek

Wanneer er sprake is van eerder afgesproken vervolgtoezicht zullen we het herstelonderzoek waar mogelijk tegelijkertijd uitvoeren.

- Stelselonderzoek

Om op onderdelen een goed beeld te krijgen van de onderwijskwaliteit in een sector of over de sectoren heen bepalen wij jaarlijks welke standaard of welke standaarden daarvoor in aanmerking komen. Wij selecteren door middel van een steekproef scholen voor deze onderzoeken.

Onderstaand figuur geeft weer hoe het vierjaarlijks onderzoek bij scholen is ingericht. De informatie over de kwaliteit van deze scholen betrekken we bij onze jaarlijkse publicatie De Staat van het Onderwijs. Aangegeven is welke standaarden zijn onderzocht op de verschillende scholen. Ook is aangegeven welk type onderzoek is ingezet.

Tabel overzicht standaarden

School	Verificatie				
	1	2	3	4	5
Onderwijsproces					
OP1 Aanbod/Onderwijsprogramma	•	•	•		•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•		•		
OP2SN Zicht op ontwikkeling en begeleiding		•			•
OP3 Didactisch handelen	•	•	•		•
Schoolklimaat					
SK1 Veiligheid		•			
Onderwijsresultaten					
OR1 Resultaten/Studiesucces				•	
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties				•	
Kwaliteitszorg en ambitie					
KA1 Kwaliteitszorg	•	•	•	•	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•	•	•		•
KA3 Verantwoording en dialoog		•			

1. Daltonschool De Klinker, 2. De Globe, 3. IKC Jan Ligthart,
4. Ericaschool en 5. SBO De Kameleon.

Onderzoeksactiviteiten

Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen hebben we documenten geanalyseerd en gesprekken gevoerd met sleutelfiguren binnen de organisatie. We hebben gesproken met directies, intern begeleiders, leerlingen en leraren en verschillende lessen bezocht. Daarnaast hebben we met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (gmr) en de raad van toezicht (rvt) gesproken. De standaarden tijdens het verificatieonderzoek onderzoeken we vanuit drie invalshoeken:

- wat is ons kwaliteitsoordeel;
- in hoeverre komt het beeld van het bestuur overeen met onze bevindingen en wat betekent dat voor ons oordeel op Kwaliteitszorg en ambitie op bestuursniveau;
- in hoeverre zien we bij deze standaarden de sturing van het bestuur terug in de visie en de kernwaarden van het bestuur.

Naast de verificatieonderzoeken op vier scholen hebben we een herstelonderzoek uitgevoerd op de Ericaschool.

Overige wettelijke vereisten

De deugdelijkheidseisen die niet aan een standaard in het waarderingskader zijn verbonden vatten we samen onder de noemer overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader). Wij hebben de volgende vereisten onderzocht:

- Aanwezigheid schoolgids art. 16, lid 2 en 3, WPO
- Vrijwilligheid ouderbijdrage art. 13, lid 1 onder e, in samenhang met art. 40 WPO
- Aanwezigheid meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld art. 4b, WPO

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen op de standaarden uit de kwaliteitsgebieden kwaliteitszorg en ambitie en financieel beheer op bestuursniveau. Hoofdstuk 3 gaat in op de resultaten van de verificatieonderzoeken op de twee basisscholen, de nieuwkomersvoorziening (neveninstroom), de school voor speciaal basisonderwijs en het herstelonderzoek op de SO/VSO school.

In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en rapportage opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- Goed
- Voldoende
- Onvoldoende
- Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie
- Financieel beheer

2. Resultaten onderzoek op bestuursniveau

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau: de oordelen op de standaarden in de gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

In onderstaande figuur zijn de resultaten samengevat. Te zien is wat het oordeel is op de het kwaliteitsgebied Financieel beheer op bestuursniveau. Ook is weergegeven in hoeverre onze oordelen overeenkomen met het beeld dat het bestuur zelf heeft van de gerealiseerde kwaliteit op de scholen en in hoeverre het beleid van het bestuur doorwerkt tot op schoolniveau.

Het beeld van het bestuur over de kwaliteit komt niet overeen met het beeld van de inspectie

Het beeld van het bestuur komt volledig overeen met het beeld van de inspectie

Het beleid van het bestuur werkt niet door tot op school/opleidingsniveau

Het beleid van het bestuur werkt volledig door tot op school/opleidingsniveau

Samenvattend oordeel

Is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?

Het antwoord op deze centrale vraag in dit vierjaarlijks onderzoek is deels bevestigend. Het bestuur krijgt op de standaard

Kwaliteitszorg het oordeel Onvoldoende en op de twee andere standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie het oordeel Voldoende.

Het bestuur heeft tot nu toe te weinig zicht gehad op de kwaliteit van het onderwijs, zoals wij in het rapport van het eerste vierjaarlijks onderzoek (pilotfase) ook hebben beschreven. Het bestuur was toen reactief en de verantwoording van de directeuren ging niet over de gerealiseerde feiten. De onderwijsvisie was niet vertaald in doelen en daarmee was de gerealiseerde kwaliteit niet goed evalueerbaar. Dit beeld is de afgelopen vier jaar onvoldoende veranderd, getuige de Wereldwijzer, waar drie jaar achtereen de eindresultaten onvoldoende zijn. Het bestuur heeft op deze school niet tijdig en effectief genoeg ingegrepen en gestuurd. Wel heeft het bestuur in deze periode op verschillende scholen personele maatregelen genomen, waarbij wij constateren dat geïnvesteerd is in de benoeming van nieuwe directies en interne begeleiders.

Het (nieuwe) bestuur heeft in korte tijd (vanaf 1 maart 2019) zicht op de kwaliteit van het onderwijs opgebouwd en is volgens eigen zeggen inmiddels begonnen meer inhoudelijk te sturen vanuit eigen kernwaarden en een expliciete visie op het onderwijs en de ontwikkeling van kinderen van nul tot twintig (deze laatste categorie in het voortgezet speciaal onderwijs). Het bestuur heeft daarmee de kwaliteitscultuur een eerste voorzichtige impuls gegeven en voert een open en transparante dialoog met zijn omgeving.

Op de korte of middellange termijn zien we geen risico's voor de financiële continuïteit van de Stichting Wijzer. Ook de financiële rechtmatigheid is in orde. Het bestuur voldoet aan de eisen van het kwaliteitsgebied Financieel beheer.

In paragraaf 2.1 gaan we in op de drie deelvragen in het onderzoek die betrekking hebben op het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie. In paragraaf 2.2 geven we antwoord op de vierde deelvraag in dit onderzoek met betrekking tot het Financieel beheer.

2.1. Kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie, waarbij wij antwoordt geven op drie deelvragen.

 Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	•		
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

In het eerste vierjaarlijks onderzoek op bestuursniveau geven we in het funderend onderwijs geen oordeel op het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie. We geven alleen een oordeel op de drie standaarden afzonderlijk. Aan de hand van deze oordelen geven we een kwalitatieve beschrijving van het kwaliteitsgebied.

Heeft het bestuur doelen afgesproken met de scholen, heeft zij voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt zij op de verbetering van de onderwijskwaliteit (KA1)?

Deze standaard beoordelen wij als Onvoldoende.

De afgelopen jaren had het bestuur te beperkt zicht op de kwaliteit van het onderwijs, handelde daardoor reactief en stuurde te weinig op (de verbetering van) de kwaliteit van het onderwijs van zijn scholen. Wel is in deze periode een systeem van kwaliteitszorg ingericht, waarvan de inhoudelijke component te beperkt is gebleken, met als gevolg dat toetsbare doelen ontbreken.

In de loop van de afgelopen vier jaar heeft er wel een zekere omslag plaats gevonden. Vanaf 2016 zijn zaken gesignaleerd en is waar nodig ingegrepen. Het bestuur heeft daarbij vooral geïnvesteerd in vervanging van directies op een aantal scholen en in mobiliteit van onder andere intern begeleiders, maar minder in een inhoudelijke aansturing van de scholen. Daarnaast is er een systeem ingericht met als centrale basis bestuursbezoeken en collegiale audits. Daardoor kwam het bestuur meer in de scholen en werden de gesprekken tussen bestuurder en schoolleiders, maar meer nog tussen schoolleiders en scholen onderling, inhoudelijker. Echter uit de verslagen van de bestuursbezoeken blijkt dat deze bezoeken meer resulteerden in een beschrijving van de stand van zaken dan in een inhoudelijk oordeel van het bestuur over de aangetroffen onderwijskwaliteit.

Een voorbeeld van die onvoldoende sturing op kwaliteit zien we bij de Wereldwijzer, die drie jaar achtereenvolgende eindresultaten heeft behaald. Wel heeft het bestuur in deze school geïnvesteerd, door een wijziging in het management door te voeren. Ook heeft er een onderzoek plaatsgevonden en is er een plan van aanpak opgesteld. Dit heeft echter niet geleid tot een verbetering van de eindresultaten.

Het huidige bestuur werkt verder aan het eerder opgestelde kwaliteitsbeleid, de kwaliteitscyclus is in uitvoering en zal de komende periode (2019-2023) verder ontwikkeld en vervolmaakt worden. Een merkpaspoort (waarin de visie en de kernwaarden concreet zijn uitgewerkt) en een nieuw strategisch beleidsplan (Steeds Wijzer, 2019-2023, nog in ontwikkeling) maken daar deel van uit. Het bestuur voert nu een actieve dialoog met scholen, ouders, mr en de toezichthouder, maar ook met externe, relevante partijen, over de nieuwe ambities en de resultaten van de scholen. Met de ontwikkeling van dit nieuwe strategische beleidsplan, waarin de koers en de kaders van de komende ontwikkelingen worden beschreven, komt het bestuur tot de vaststelling van een nieuwe beleidsvisie en een ontwikkeling naar kwalitatief hoogwaardig onderwijs en opvang. Uitgangspunt daarbij is om te komen van een meer reactieve sturing in het verleden naar een proactief beleid en een doelgerichte sturing.

Het bestuur heeft in de afgelopen jaren hiertoe een eerste aanzet gegeven in het opstellen van kernwaarden, nader uitgewerkt in een Merkpaspoort, of in waarden van het bestuur: een Richting Aan Wijzer. Het document is tot stand gekomen en wordt verder uitgewerkt (het is nog een werkdokument) in een visietraject met bestuur, directies van de scholen, medewerkers in de scholen en op het bestuursbureau, de medezeggenschap en de raad van toezicht. Het beleid dat de afgelopen vier jaar is gevoerd wordt hiermee voortgezet maar tevens verdiept en aangescherpt. Verder vindt er afstemming plaats met de twee betrokken gemeenten en is er een relatie met het strategisch document van het samenwerkingsverband. In het document streeft het bestuur naar afstemming en verbinding, waardoor scholen minder autonoom zullen en kunnen zijn. De bestuursbezoeken van voor 1 maart 2019 hebben bijgedragen aan diverse, voornamelijk personele interventies op scholen, maar de verslagen daarvan zijn meer beschrijvend dan sturend, oordelend of richtinggevend. De interne audits worden door de scholen wat dat betreft meer gewaardeerd. Wel vinden wij dat het beleidsdocument vraagt om een uitwerking in concrete en te evalueren doelen, voor het bestuursbeleid en voor de ontwikkeling van de scholen.

Het document is ook bedoeld voor de Stichting NBOV (Stichting ter Bevordering van het Neutraal Bijzonder Onderwijs te Vlaardingen), bestuur van de Jenaplanschool Vlaardingen, waarbij de voorzitter van

het college van bestuur van Stichting Wijzer tevens voorzitter is van het college van bestuur van de Stichting NBOV. Beide besturen zijn gekoppeld middels een personele unie.

Op de scholen die door ons in het kader van dit vierjaarlijkse onderzoek zijn bezocht hebben wij steeds gehoord hoe er binnen toch wel zeer korte tijd (vanaf 1 maart jl.) en hoe pril ook, een zekere omslag in denken en sturen vanuit de nieuwe bestuurder heeft plaatsgevonden. De waardering daarvoor wordt door alle gespreksdeelnemers waarmee wij gesproken hebben onverkort uitgesproken. Eveneens is er sprake van een groot vertrouwen in de nieuwe bestuurder.

De inzet van het nieuwe bestuur blijkt ook uit de wijze waarop de aansturing nu plaatsvindt op een van de scholen waarbij het bestuur geconstateerd heeft dat de eindresultaten onvoldoende zijn (De Wereldwijzer). Het bestuur (ook het vorige bestuur al) heeft voor die school een plan van aanpak opgesteld op basis van de resultaten van een in- en extern onderzoek. Het bestuur is nu duidelijk aan zet, de school verdient een daadkrachtig optreden van het bestuur en de inspectie volgt het komend schooljaar, de ontwikkelingen op de voet.

Uit het startgesprek dat wij met de bestuurder en de medewerker kwaliteit hebben gevoerd blijkt dat het nieuwe bestuur de scholen al in voldoende mate kent. Bestuursbezoeken en interne audits zullen daar verder hun bijdrage aan geven. Het beeld dat het bestuur ons heeft geschetst van de scholen waar wij de verificatieonderzoeken hebben uitgevoerd, komt overeen met het beeld dat wij op die scholen hebben opgehaald.

Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer (KA2)?

Deze standaard beoordelen wij als Voldoende. De organisatie is transparant ingericht en de visie van het bestuur lijkt breed gedragen in de stichting. Het bestuur handelt conform de Code goed bestuur en wijkt daar ook niet van af.

De stichting kent een deskundige raad van toezicht (rvt) die zijn toezicht op grond van een toezichtkader uitvoert. De raad heeft dan ook zijn eigen werkwijze om zich op een gedegen wijze te voorzien van de nodige informatie, over de scholen en het bestuur. De raad volgt daarbij een vaste jaaragenda. Leden van de raad bezoeken voorafgaand aan elke vergadering van de raad een school, voeren gesprekken met de gmr en de oudercommissies. Van de bestuurder ontvangt de raad periodiek kwaliteitsoverzichten van de kinderopvang en de scholen, verslagen van bestuursbezoeken en collegiale audits evenals rapportages van de kwaliteits- en personeelsfunctionaris van het bestuursbureau.

De afgelopen periode heeft de raad van toezicht zich voornamelijk bezig gehouden met de opvolging van de vorige bestuurder. Bij dit proces zijn vertegenwoordigers van alle geledingen van de stichting betrokken geweest.

Binnen de raad van toezicht functioneert sinds 2016 een commissie Kwaliteit en Personeel en voor het werkgeverschap van de bestuurder functioneert een remuneratiecommissie.

In het kader van de verdere ontwikkeling van het Strategisch Personeelsbeleid (HRM-beleid) is er onder auspiciën van de raad van toezicht een vlootschauw gehouden, waardoor het bestuur en de raad een goed zicht hebben op de kwaliteit van het personeel, dit onder andere met het oog op noodzakelijke of vrijwillige mobiliteit. Daarbij kent de stichting een centraal en op schoolniveau uitgewerkt personeelsbeleid. Omdat de stichting beschikt over de opleidingsschool is er min of meer zekerheid op een doorgaande instroom van nieuwe leraren, waardoor de stichting minder last lijkt (te gaan) hebben van het lerarentekort.

De komende periode houdt de raad van toezicht zich bezig met een evaluatie en een eventuele vernieuwing van zijn visie op het interne toezicht en het toezichtkader. Daarnaast is de raad betrokken bij de vorming van een bestuursbeleidsplan en een nieuwe specifieke bestuursopdracht.

Uit het gesprek dat wij met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (gmr) hebben gevoerd is ons gebleken dat deze raad deskundig is, goed geïnformeerd is door het bestuur en tevens een kritische volger is van het bestuursbeleid.

Communiqueert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn scholen (KA3)?

Deze standaard beoordelen wij eveneens als Voldoende.

Het bestuur en de scholen leggen intern en extern verantwoording af over de behaalde resultaten. Van het bestuur, de rvt en de gmr zijn heldere jaarverslagen beschikbaar. Wel kan het bestuur in zijn jaarverslag meer prominent aandacht besteden aan de Ericaschool.

Het bestuur voert een actieve dialoog met de ouders en gebruikt daarvoor voornamelijk de schoolbezoeken, waarin gesprekken met ouders en leerlingen plaatsvinden.

Bij de totstandkoming van het nieuwe Strategisch beleidsplan (Steeds Wijzer) heeft het bestuur alle geledingen van de stichting betrokken. Het bestuur onderhoudt veel en intensieve contacten met onder andere de twee betrokken gemeenten, op ambtelijk en bestuursniveau, met de jeugdzorg en met het samenwerkingsverband.

2.2. Financieel beheer

We zien op de korte of middellange termijn geen risico's voor de financiële continuïteit van de Stichting Wijzer. Ook de financiële rechtmatigheid is in orde. Het bestuur voldoet aan de eisen van het kwaliteitsgebied Financieel beheer.

Wij baseren ons oordeel over het Financieel beheer op de onderliggende standaarden voor financiële continuïteit en rechtmatigheid. Wij geven in beginsel geen oordeel over financiële doelmatigheid.

De financiële continuïteit en rechtmatigheid zijn beide beoordeeld als Voldoende. Het financieel beheer is dan ook beoordeeld als Voldoende.

Financieel beheer	V	
	O	V
FB1 Continuïteit		•
FB2 Doelmatigheid	Geen oordeel	
FB3 Rechtmatigheid		•

Financiële continuïteit

In onderstaande tabel zijn de financiële kengetallen van het bestuur uit de jaarverslaggeving over de afgelopen en de toekomstige drie jaren afgezet tegen de signaleringswaarden die wij gebruiken in onze jaarlijkse risicodetectie.

Kengetallen	Indicatie	Realisatie			Prognose		
		2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liquiditeit (current ratio)	< 0,75	1,24	1,23	1,49	1,50	1,66	1,96
Solvabiliteit 2	< 0,30	0,55	0,52	0,57	0,60	0,64	0,68
Weerstandsvermogen	< 5%	12,99%	10,00%	8,63%	8,11%	8,72%	9,40%
Huisvestingsratio	> 10%	7,68%	8,33%	9,90%	nvt	nvt	nvt
Rentabiliteit	< 0%	-5,15%	-2,06%	-0,99%	0,42%	0,48%	0,64%

Wij beoordelen de financiële continuïteit als Voldoende. De tabel bevat geen indicatie van financiële risico's voor de continuïteit van het onderwijs binnen nu en twee jaar. Ons onderzoek bevestigde dat beeld.

Bevindingen Continuïteitsparagraaf:

Wij geven het bestuur in overweging de continuïteitsparagraaf te verbeteren door onderstaande punten op te nemen in het eerstvolgende jaarverslag.

De rapportage over aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem.

In deze rapportage moet het bestuur aangeven op welke wijze het interne risicobeheersingssysteem is ingericht en hoe dit in de praktijk functioneert. Daarbij wordt aangegeven welke resultaten met het systeem zijn bereikt en welke aanpassingen eventueel worden doorgevoerd in de komende jaren.

Financiële doelmatigheid

Wij geven geen oordeel over de financiële doelmatigheid. Wel gaan wij zo nodig het gesprek aan over onderwerpen die de doelmatigheid raken. Bij de Stichting Wijzer kwamen de volgende onderwerpen aan de orde:

Verslag raad van toezicht over toezicht op doelmatig gebruik van rijksmiddelen:

Het is de wettelijke taak van de Stichting Wijzer om onafhankelijk en deugdelijk intern toezicht mogelijk te maken. Bevoegdheden die hij moet beleggen bij de intern toezichthouder zijn onder meer, dat deze moet toezien op de financiële doelmatigheid. De intern toezichthouder legt verantwoording af over de uitoefening van zijn bevoegdheden in het bestuursverslag. De verantwoording over het toezicht op doelmatigheid hebben wij niet aangetroffen in het bestuursverslag over 2017. Wij verzoeken de intern toezichthouder aandacht te besteden aan de doelmatigheid van de besteding en de verantwoording van zijn toezicht daarop in de bestuursverslagen vanaf 2018. Dit aspect van het interne toezicht is op dit moment sectorbreed nog in ontwikkeling. Daarom vinden wij het vooralsnog niet gepast om naast dit verzoek ook een uitdrukkelijke herstelopdracht te geven.

Besteding middelen passend onderwijs:

Het bestuur ontvangt middelen passend onderwijs voor arrangementen en versterking van de basisondersteuning. Het bestuur verantwoordt zich onvoldoende over de inzet van deze middelen. Deze informatie komt niet tegemoet aan de breed levende maatschappelijke behoefte op dit onderwerp. Wij geven het bestuur daarom in overweging, aandacht te besteden aan de besteding en de verantwoording van deze zorgmiddelen in de bestuursverslagen vanaf 2018.

Financiële rechtmatigheid

We beoordelen de financiële rechtmatigheid voor de Stichting Wijzer als Voldoende. Wij baseren ons hierbij op de bevindingen van de

instellingsaccountants uit het eerstelijnstoezicht op de financiën van het onderwijs. Daarnaast speelt aanvullende informatie een rol, zoals signalen en (lopende) onderzoeken op het gebied van de financiële rechtmatigheid. In het onderzoek bij de Stichting Wijzer leidt de weging van de beschikbare informatie tot een positief oordeel.

2.3. Afspraken over vervolgtoezicht

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
Bestuur		
Kwaliteitszorg (KA1) is onvoldoende (artikel 10, WPO) Het ontbreekt aan een voldoende uitvoering van een werkend stelsel van kwaliteitszorg.	Het bestuur neemt maatregelen waardoor genoemde tekortkoming wordt weggewerkt en daarmee weer wordt voldaan aan de wet.	Wij voeren in het tweede kwartaal van 2021 een herstelonderzoek uit.

3. Resultaten verificatieonderzoek

3.1. Ericaschool SO

De Ericaschool verzorgt (voortgezet) speciaal onderwijs aan zeer moeilijk lerende leerlingen in de leeftijd van 4 tot 20 jaar. Dit hoofdstuk heeft betrekking op de afdeling speciaal onderwijs.

Wij constateren dat de Ericaschool sinds het vorige onderzoek doelgericht heeft gewerkt aan onder andere het in beeld brengen van de cognitieve, sociale en maatschappelijke resultaten, de implementatie van een nieuw leerlingvolgsysteem en versterking van de kwaliteitszorg. Onderdeel hiervan was het in beeld brengen van het didactisch handelen. Het kwaliteitsbeeld van de geselecteerde standaarden is daarom positief. De directie heeft afgelopen jaren meer sturing vanuit het bestuur ervaren, bijvoorbeeld als het gaat over het gesprek en bijbehorende verantwoording over opbrengsten en de doelen die de school nastreeft.

Onderwijsresultaten	O	K	V	G
OR1 Resultaten			•	
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties			•	

Het op schoolniveau in beeld brengen van de cognitieve en sociale en maatschappelijke competenties die de school met de leerlingen bereikt, was afgelopen twee jaar een belangrijk verbeterpunt. Inmiddels is de school zover dat het deze opbrengsten in beeld heeft, en maakt met haar opbrengstenanalyse inzichtelijk dat de resultaten voldoen aan zowel de norm van de inspectie als de schoolnorm. Wij beoordelen de standaarden Resultaten en Sociale en maatschappelijke competenties als Voldoende.

De school heeft gekozen voor de implementatie van een nieuw leerlingvolgsysteem waarmee het gedetailleerd zicht heeft op zowel de bereikte doelen als de te bereiken doelen. Het onderwijs heeft hiermee een sterker planmatig karakter gekregen. Onderdeel van de implementatie van het nieuwe leerlingvolgsysteem was het ontwikkelen van schoolstandaarden per uitstroomprofiel. Uit een analyse van de leerlingen die uitstromen blijkt dat bijna al deze leerlingen de daarvoor geplande niveaus op het gebied van rekenen, taal, leren leren en sociale competenties hebben behaald.

Om de sociale competenties in beeld te brengen implementeerde de school een instrument om deze competenties te meten. De school is enthousiast over dit instrument en de resultaten. Het ondersteunt de school zowel in het plannen van het onderwijsaanbod en doelen op deze domeinen, als in het uiteindelijk vaststellen of de geplande competenties zijn gerealiseerd. Wanneer de school over meer uitstroomgegevens beschikt is zij van plan om de schooleigen norm opnieuw vast te stellen.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	

Wij beoordelen de kwaliteitszorg van de school als voldoende. Op basis van eigen kwaliteitsgegevens, onder andere vragenlijsten, evaluaties en observaties, en het vorige onderzoek heeft de school voortvarend ingezet op het versterken van de inhoudelijke componenten in de kwaliteitszorg. Zo is het structureel in beeld brengen van de kwaliteit van het didactisch handelen onderdeel geworden van de kwaliteitszorg. De school werkte de afgelopen jaren doelgericht aan verbetering van enkele cruciale elementen in het onderwijsproces: het didactisch handelen, de onderwijsresultaten en de inrichting en uitvoering van het onderwijs op basis van leerlijnen, uitstroomprofielen en schoolstandaarden.

Wij concluderen dat de school een cyclisch stelsel van kwaliteitszorg heeft ingericht waarin zij verschillende gegevens combineert om conclusies te trekken over de kwaliteit van het onderwijs en de noodzakelijke verbeteracties. Onderdeel van de kwaliteitszorg is een jaarlijkse analyse van de kenmerken van de leerlingenpopulatie om te analyseren of het onderwijs voldoende aansluit bij de onderwijsbehoeften van de leerlingen.

Een sterk aspect van de kwaliteitszorg is dat de school veel aandacht heeft voor de voorwaarden om verbeteringen succesvol te laten zijn. Zo heeft de school de tijd genomen om iedereen te laten scholen in het nieuwe leerlingvolgsysteem en ging de implementatie hand in hand met het delen van een visie op het onderwijs en de uitstroom.

Momenteel werkt de school aan een nieuw schoolplan om aan te sluiten bij de cyclus van de andere scholen van het bestuur. Onderdeel hiervan is ook het formuleren van doelen die aansluiten bij de bestuurlijke doelen.

3.2. Ericaschool VSO

De Ericaschool verzorgt (voortgezet) speciaal onderwijs aan zeer moeilijk lerende leerlingen in de leeftijd van 4 tot 20 jaar. Dit hoofdstuk heeft betrekking op de afdeling voortgezet speciaal onderwijs.

Wij constateren dat de Ericaschool sinds het vorige onderzoek doelgericht heeft gewerkt aan onder andere het in beeld brengen van de cognitieve en sociale en maatschappelijke resultaten, de implementatie van een nieuw leerlingvolgsysteem en versterking van de kwaliteitszorg. Onderdeel hiervan was het in beeld brengen van het didactisch handelen. Het kwaliteitsbeeld van de geselecteerde standaarden is daarom positief. De directie heeft afgelopen jaren meer sturing vanuit het bestuur ervaren, bijvoorbeeld als het gaat over het gesprek en bijbehorende verantwoording over opbrengsten en de doelen die de school nastreeft.

Onderwijsresultaten	O	K	V	G
OR1 Resultaten			•	
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties			•	

Het op schoolniveau in beeld brengen van de cognitieve en sociale en maatschappelijke competenties die de school met de leerlingen bereikt was afgelopen twee jaar een belangrijk verbeterpunt van de school. Inmiddels is de school zover dat het deze opbrengsten in beeld heeft. De school maakt met haar opbrengstenanalyse inzichtelijk dat de resultaten voldoen aan zowel de norm van de inspectie als de schoolnorm. Wij beoordelen de standaarden Resultaten en Sociale en maatschappelijke competenties als Voldoende.

De school heeft gekozen voor de implementatie van een nieuw leerlingvolgsysteem waarmee het gedetailleerd zicht heeft op zowel de bereikte doelen als de te bereiken doelen. Het onderwijs heeft hiermee een sterker planmatig karakter gekregen. Onderdeel van de implementatie van het nieuwe leerlingvolgsysteem was het ontwikkelen van schoolstandaarden per uitstroomprofiel. Uit een analyse van de leerlingen die uitstromen blijkt dat bijna alle leerlingen die uitstromen de daarvoor geplande niveaus op het gebied van rekenen, taal, leren leren en sociale competenties heeft behaald.

Om de sociale competenties in beeld te brengen implementeerde de school een instrument om deze competenties te meten. De school is enthousiast over dit instrument en de resultaten. Het ondersteunt de school zowel in het plannen van het onderwijsaanbod en doelen op deze domeinen, als in het uiteindelijk vaststellen of de geplande competenties zijn gerealiseerd. De schoolstandaard voor de te

bereiken competenties heeft de school in overleg met de verschillende uitstroombestemmingen opgesteld. Wanneer de school over meer uitstroomegegevens beschikt is zij van plan om de schooleigen norm opnieuw vast te stellen.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	

Wij beoordelen de kwaliteitszorg van de school als Voldoende. Op basis van eigen kwaliteitsgegevens, onder andere vragenlijsten, evaluaties en observaties, en het vorige onderzoek heeft de school voortvarend ingezet op het versterken van de inhoudelijke componenten in de kwaliteitszorg. Zo is het structureel in beeld brengen van de kwaliteit van het didactisch handelen onderdeel geworden van de kwaliteitszorg. De school werkte de afgelopen jaren doelgericht aan verbetering van enkele cruciale elementen in het onderwijsproces: het didactisch handelen, de onderwijsresultaten en de inrichting en uitvoering van het onderwijs op basis van leerlijnen, uitstroombprofielen en schoolstandaarden.

Wij concluderen dat de school een cyclisch stelsel van kwaliteitszorg heeft ingericht waarin zij verschillende gegevens combineert om conclusies te trekken over de kwaliteit van het onderwijs en de noodzakelijke verbeteracties. Onderdeel van de kwaliteitszorg is een jaarlijkse analyse van de kenmerken van de leerlingenpopulatie om te analyseren of het onderwijs voldoende aansluit bij de onderwijsbehoeften van de leerlingen.

Een sterk aspect van de kwaliteitszorg is dat de school veel aandacht heeft voor de voorwaarden om verbeteringen succesvol te laten zijn. Zo heeft de school de tijd genomen om iedereen te laten scholen in het nieuwe leerlingvolgsysteem en ging de implementatie hand in hand met het delen van een visie op het onderwijs en de uitstroom.

Momenteel werkt de school aan een nieuw schoolplan om aan te sluiten bij de cyclus van andere scholen van het bestuur. Onderdeel hiervan is ook het formuleren van doelen die aansluiten bij de bestuurlijke doelen.

3.3. SBO Kameleon

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling			<i>h</i>
OP2SN Zicht op ontwikkeling en begeleiding			<i>h</i>
OP3 Didactisch handelen			<i>h</i>

Het aanbod op de Kameleon is als Voldoende beoordeeld. De school beschikt over moderne methoden en beschikt nu over een gegarandeerd aanbod tot de leerstof van eind groep 8. De ict-structuur is verbeterd en daarmee maakt de school op ruime wijze gebruik van een digitaal aanbod voor de leerlingen vanuit de methoden. De school heeft de leerlijnen duidelijk uitgewerkt en daarmee is bereikt dat de leerinhouden in de verschillende jaargroepen nu goed op elkaar aansluiten. Daarbij beschikt de school nu ook over een specifiek aanbod voor de ontwikkeling van de sociale competenties van de leerlingen. Recent is gestart met de invoering van Engels en is een nieuwe methode voor de zaakvakken ingevoerd. Dit schooljaar is er gewerkt aan een borgingsdocument, per vak, waarin de afspraken en verantwoording van de invoering van de nieuwe methoden zijn vastgelegd.

De standaard Zicht op ontwikkeling en begeleiding is als Goed gewaardeerd.

Er is op de Kameleon een helder overzicht wat de basisscholen minimaal moeten aanleveren, de kwaliteit van een en ander verschilt nogal per school. De Kameleon is daarover in gesprek met het samenwerkingsverband.

De ontwikkelingsperspectieven (opp) van de leerlingen zijn van goede kwaliteit, voorzien van concrete en geëvalueerde doelen. Uit de door ons bestudeerde opp's en uit de analysegegevens van de school blijkt dat de meeste leerlingen de doelen uit het opp behalen. De leraren hebben een goed zicht op de ontwikkeling van hun leerlingen. De uitwerking van de analyses van de ontwikkeling van de leerlingen is niet alleen te zien in het leerlingvolgsysteem en de opp's maar ook in de groepsplannen, waarin de groepen in drie niveaus zijn ingedeeld. De school zou kunnen overwegen om deze overdaad aan, overigens goede, gegevens, te verminderen. Alles staat in heldere en duidelijk formats en de relatie tussen de ontwikkelingsgegevens, het aanbod en het didactisch handelen in de groepen is tijdens de groepsbezoeken waargenomen.

Het didactisch handelen van de leraren is door de gehele school consequent en in lijn met elkaar. Deze standaard is dan ook als Goed gewaardeerd.

De leraren geven gestructureerd les, differentiëren waar nodig, en er

heerst een rustig en fijn leerklimaat. Het afgesproken instructiemodel is in alle bezochte lessen waargenomen. Voor lezen en rekenen werkt de school in niveaugroepen, de leerlingen leren en werken dan soms in een andere groep, bij een andere leraar. Deze werkwijze voorkomt dat er binnen de stamgroep teveel instructiegroepen zijn, waardoor de leraar een betere en meer gerichte instructie kan geven. De leerlingen zijn over deze werkwijze zeer tevreden.

 Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur			2

De Kwaliteitszorg is als Voldoende beoordeeld.

De kwaliteitszorg heeft zich onder leiding van de directeur en het managementteam in bijna twee jaar tijd ontwikkeld van meer individueel en groepsgericht naar school- en teamgericht. Het leerlingvolgstelsel is aanzienlijk verbeterd, het is nu duidelijk en overzichtelijk. De analyses van de resultaten van de leerlingen zijn van voldoende kwaliteit en daarmee is de school nu in staat om op verschillende niveaus de onderwijskwaliteit te meten en te beschouwen, zowel het onderwijsleerproces als de leerlingenzorg en de resultaten. Die laatste zet de school af tegen de eigen doelen en de landelijke normen.

De kwaliteitscultuur is als Goed gewaardeerd, het team is een eenheid, heeft een gezamenlijk toekomstperspectief en wil met en van elkaar leren.

Met de komst van de huidige directeur, nu bijna twee jaar geleden, is de sfeer en de cultuur ten goede veranderd. De leraren geven dan ook aan dat het elan in de school is weergekeerd, na een moeizame periode van directiewisselingen en verscherpt toezicht van de inspectie. Uit het gesprek met de leerlingen blijkt dat ook zij de positieve omslag in de school merken.

Het team zegt veel vertrouwen in de directie en het managementteam te hebben en waardeert de professionele en onderwijskundige aansturing. De lijn in de school is duidelijk en geeft de teamleden houvast. De school waardeert het nieuwe beleid vanuit het nieuwe bestuur en heeft eveneens een sterk vertrouwen in dat nieuwe bestuur. De teamleden zeggen dat het bestuur nu zicht- en merkbaar is.

Overige wettelijke vereisten

Voor zover onderzocht hebben wij geen tekortkomingen geconstateerd bij overige wettelijke vereisten.

3.4. Neveninstroomproject De Globe

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod			<i>g</i>
OP2SN Zicht op ontwikkeling en begeleiding			<i>g</i>
OP3 Didactisch handelen			<i>g</i>

De drie onderzochte standaarden van het kwaliteitsgebied Onderwijsproces hebben wij alle drie als Goed gewaardeerd.

De Globe heeft een zeer uitgebreid en aantrekkelijk aanbod, dat volledig aan de kerndoelen voldoet. Daarbij heeft de school dit jaar een visie ontwikkeld op het functioneel veeltalig leren. De school erkent daarbij naast een goede beheersing van de Nederlandse taal ook het belang van de thuistaal van de leerlingen. Het NT2 aanbod van De Globe staat als een huis, de gehele school is doordrenkt van taal. Overal zijn uitingen van taal te zien, is nagenoeg alles gelabeld in de school en zijn er eigen teksten van de leerlingen. Daarnaast beschikt de school over een visie op burgerschap, en heeft daaruit concrete doelen opgesteld die zijn uitgewerkt in een gedegen aanbod. Verder beschikt De Globe over een specifiek aanbod voor de meer- en hoogbegaafde leerlingen.

De Globe heeft een zeer compleet en uitgebreid leerlingvolgsysteem. De vorderingen van de leerlingen houden de leraren periodiek (elke 10 weken) nauwkeurig bij en analyseren deze uitgebreid. Het gehele onderwijsproces wordt aan de hand daarvan ook periodiek geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. In dit proces tracht de school wel degelijk de eenvoud op te zoeken om niet te verzeilen in een overdaad aan gegevens, waarbij de kwaliteit voorop staat. De school verzamelt vanaf het moment van binnenkomst systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van de leerlingen. Zij legt dat duidelijk vast in een passend ontwikkelingsperspectief. Om het gewenste uitstroomniveau te bereiken hanteert de school een volledige cyclus van evalueren en analyseren. Bij opgelopen achterstanden is diagnosticeren aan de orde als ook het plannen en uitvoeren aan de hand daarvan.

Het pedagogisch en didactisch handelen van de leraren op De Globe getuigt van sterke professionaliteit, flexibiliteit en goed vakdidactisch handelen, met name van Nederlands als tweede taal. In de groepen heerst rust en een zeer plezierig werkklimaat. De leerlingen zijn zonder

uitzondering zeer gemotiveerd en in het gesprek wat wij met enkele van hen voerden hoorden we dat zij zeer tevreden zijn over de school en zich er thuis voelen. Vooral dat laatste is van groot belang en een compliment voor het team van De Globe.

Schoolklimaat	O	K	V	G
SK1 Veiligheid				<i>g</i>

De standaard Veiligheid waarderen wij als Goed.

Uit het gesprek dat wij met de leerlingen hebben gevoerd blijkt dat zij graag naar school gaan, zich gelukkig voelen en zij vertellen dat de leraren hen met respect behandelen. Er vinden nauwelijks ruzies plaats en pesten is nagenoeg niet aan de orde. Uit het verslag van de bestuursaudit blijkt dat de ouders eveneens zeer tevreden zijn over de school en de leraren.

De Globe kent een veiligheidsbeleid, waarin preventie voorop staat en zij bevraagt de leerlingen periodiek op hun veiligheidsbeleving. Over dit beleid voert De Globe overleg met basisschool De Klinker, waarmee De Globe het gebouw deelt. Daarnaast maakt de school gebruik van programma's van organisaties als World Child, Save the Children, contacten met AZC's en spelprogramma's gericht op veiligheid, weerbaarheid en het verwerken van emoties en trauma's. Het gehele beeld van De Globe laat een hechte gemeenschap zien, waarin de leerlingen zich thuis, gehoord en gezien voelen en in relatief korte tijd het Nederlands goed beheersen.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA2 Kwaliteitscultuur			<i>g</i>
KA3 Verantwoording en dialoog			<i>g</i>

Kwaliteitszorg en ambitie

Ook de beide onderzochte standaarden: Kwaliteitscultuur en Verantwoording en dialoog hebben wij als Goed gewaardeerd.

De Globe beschikt over een sterk, professioneel en hecht team dat de leerlingen heel goed weet te motiveren maar dat ook een sfeer in de school weet te creëren waarin de leerlingen zich veilig en thuis voelen. De bereidheid bij de leraren om zich volledig in te zetten voor de leerlingen van De Globe is groot.

Om van elkaar en met elkaar te leren maken de leraren veel gebruik van collegiale consultatie, geven elkaar feedback en coachen elkaar. De directie speelt daarin een belangrijke stimulerende rol. Nagenoeg alle personeelsleden hebben diverse cursussen en trainingen gevolgd gericht op het nog beter kunnen begeleiden en ondersteunen van de leerlingen tijdens hun moeilijke weg naar een goede beheersing van

het Nederlands. Scholingen zijn en waren gericht op de ontwikkeling naar het veeltalig leren, meer- en hoogbegaafdheid en het vergroten van het eigenaarschap van de leerlingen. De resultaten van deze scholingen hebben wij in de groepen kunnen waarnemen.

De Globe werkt met veel relevante externe organisaties samen, zoals het samenwerkingsverband, de betrokken gemeenten, LOWAN, de schoolbesturen, jeugdzorg en de begeleidingsdienst.

Het afgelopen jaar heeft het team sterk ingezet op de relatie met de ouders, met als voornaamste doel dat ouders en kinderen niet uit elkaar groeien. Met ondersteuning van een externe stichting heeft de school oudercursussen en een ouderkamer georganiseerd. Daarnaast besteedt de school veel aandacht bij de overdracht naar een reguliere basisschool of school voor voortgezet onderwijs naar het in contact brengen van de ouders met de nieuwe school.

Met de ouders overlegt de school intensief over welke rol de ouders kunnen spelen bij de ontwikkeling van hun kind(eren) via onder andere de Thuis-is-taal werkwijze.

Al met al is De Globe een prima school voor nieuwkomers en is daarmee een voorbeeld voor anderen!

Overige wettelijke vereisten

Voor zover onderzocht hebben wij geen tekortkomingen geconstateerd bij overige wettelijke vereisten.

3.5. De Klinker

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Didactisch handelen		•	

Het onderwijsaanbod dekt de kerndoelen

Het aanbod op De Klinker is van voldoende niveau en richt zich zowel op de cognitieve als op de sociaal-emotionele ontwikkeling. De leraren maken gebruik van gedegen methoden en materialen voor de kernvakken. Daarnaast heeft de school op verschillende vlakken een uitgebreid aanbod. Zo is er bijvoorbeeld een gestructureerd aanbod op het gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling en burgerschap. De school kan zich verder versterken door ook een doorgaande lijn aan te brengen in het woordenschatonderwijs en de daarbij behorende didactiek.

Leraren hebben zicht op de ontwikkeling van hun leerlingen, de afstemming kan nog verbeteren

De leraren houden met behulp van toetsen, observaties en leerlingenwerk zicht op de cognitieve en sociaal emotionele ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gebruiken deze informatie om de leerlingen in te delen in instructiegroepen. Het team geeft met behulp van groepsoverzichten gedifferentieerd les; dit is een proces in ontwikkeling. Het daadwerkelijk afstemmen van het onderwijs op de onderwijsbehoeften van de leerlingen is een belangrijk aandachtspunt voor De Klinker. De leraren volgen met name de differentiatie die de methode aangeeft. De volgende stap is om deze differentiatie - op basis van hoge verwachtingen - meer toe te spitsen op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. De school kan dit realiseren door het onderwijs meer te gaan sturen op basis van concrete en ambitieuze doelen, zowel op schoolniveau als op groeps- en individueel niveau.

Het lesgeven is op orde

Het didactisch handelen is van voldoende niveau. De leraren geven les op basis van een schoolbreed gedragen instructiemodel. Daarbij is er sprake van structuur en rust tijdens de lessen waardoor leerlingen taakgericht kunnen werken. Een kans voor de school is om de meer complexe leerkrachtvaardigheden – zoals het bewust stellen van leer- en denkvragen op het niveau van de leerling en het geven van betekenisvolle feedback gericht op het leerproces – verder te ontwikkelen.

 Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	

De kwaliteitszorg maakt schoolontwikkeling mogelijk

De school heeft voldoende zicht op de eigen kwaliteit en werkt planmatig aan verbetering. De directie heeft een structuur ingericht waarmee de school systematisch gegevens verzamelt over de veiligheid, de onderwijsresultaten en het didactisch handelen. Ook peilt de school structureel de tevredenheid van ouders en leerlingen. Daarnaast maakt de school gebruik van de conclusies en aanbevelingen die uit de jaarlijkse bestuursbezoeken en de collegiale audits naar voren komen. Op basis van al deze informatie stelt de school een jaarplan op en werkt aan de hand hiervan doelmatig aan verbetering. De school kan de lat hoger leggen als het gaat om de doelen die zij stelt voor de onderwijsresultaten. Deze lijken op dit moment nog weinig ambitieus. Overigens geeft de school aan dit zelf ook als verbeterpunt te gaan oppakken.

Kwaliteitscultuur is open en transparant

Op De Klinker is sprake van een professionele kwaliteitscultuur. Het team werkt bevolgen aan de verbetering van de kwaliteit. Hierbij lukt het steeds beter elkaar feedback te geven en aan te spreken op gemaakte afspraken. De aansturing door de directie is direct en duidelijk en wordt door het team gewaardeerd. Verder krijgen de leraren de gelegenheid om zich verder te professionaliseren, zowel op teamniveau als individueel. Het team heeft al ervaring opgedaan met collegiale consultatie, een structurele implementatie hiervan kan nog plaatsvinden. Ook voelt de directie zich gesteund door het bestuur.

Overige wettelijke vereisten

Voor zover onderzocht hebben wij geen tekortkomingen geconstateerd bij overige wettelijke vereisten.

3.6. O.b.s. Jan Ligthart

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Didactisch handelen			✓

Het onderwijsaanbod dekt de kerndoelen en is als Voldoende beoordeeld

Het aanbod op IKC Jan Ligthart is passend bij de leerlingenpopulatie en richt zich zowel op de cognitieve als op de sociaal-emotionele ontwikkeling. De leraren maken gebruik van moderne methoden en materialen voor de kernvakken. Daarnaast heeft de school op verschillende vlakken een uitgebreid aanbod. Zo krijgen de peuters op de in pandige peuterspeelzaal al Engels, waarna de leerlijn doorloopt in de basisschool, en is er een gestructureerd aanbod op het gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling en burgerschap. Ook is er voor de leerlingen die meer uitdaging nodig hebben een plusklas ingericht. De aanpak vanuit die klas werkt door in de eigen groep. De school gaat de komende jaren inzetten op ICT toepassingen in de klas, wetenschap en techniek en op meer groepsdoorbroken en projectmatig werken.

Leraren hebben in voldoende mate zicht op de ontwikkeling van hun leerlingen, het duiden van achterstanden of voorsprong in ontwikkeling kan beter.

Deze standaard is als Voldoende beoordeeld.

De leraren houden met behulp van toetsen en observaties zicht op de cognitieve en sociaal emotionele ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gebruiken deze informatie om de leerlingen in te delen in instructiegroepen. De volgende stap kan zijn dat IKC Jan Ligthart voor de individuele leerlingen ontwikkelingsdoelen stelt. Om de doelen- op basis van hoge verwachtingen- scherp te kunnen stellen, kan de school het maken van de diagnoses, het duiden, nog verbeteren.

De lessen zijn van goede kwaliteit

Het didactisch handelen hebben wij als Goed gewaardeerd. De leraren geven les op basis van een schoolbreed gedragen instructiemodel. Daarbij is er sprake van structuur en rust tijdens de lessen waardoor leerlingen taakgericht kunnen werken. Leerlingen zijn gewend aan coöperatieve en interactieve werkvormen. Leraren zetten deze werkvormen effectief in en dit gebeurt zonder veel tijdsverlies. Er is duidelijk sprake van een hoge professionaliteit in het vakdidactisch handelen en het gericht ondersteunen van leerlingen.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur			✓

Er is een werkend kwaliteitszorgsysteem aanwezig

De standaard Kwaliteitszorg is als Voldoende beoordeeld. Dankzij sterk onderwijskundig leiderschap is er op IKC Jan Ligthart sprake van een werkend kwaliteitszorgsysteem. Er wordt planmatig en procesmatig gewerkt aan verbeteringen, aan ontwikkelingen en via een borgingsagenda aan het behoud van de bereikte kwaliteit. De directie heeft een structuur ingericht waarmee de school systematisch gegevens verzamelt over de veiligheid, de onderwijsresultaten en het didactisch handelen. Ook peilt de school structureel de tevredenheid van ouders en leerlingen. Op dit moment wordt gewerkt aan een kwaliteitshandboek en het nieuwe schoolplan voor 2019-2023.

Er is sprake van een sterke kwaliteitscultuur op de school en die is dan ook als Goed gewaardeerd.

Op IKC Jan Ligthart is sprake van een goede, sterke en professionele kwaliteitscultuur en een duidelijke en gerichte onderwijskundige (aan)sturing vanuit de directie. Twee maal per jaar worden de lessen van leraren geobserveerd aan de hand van een uitgebreide kijkwijzer. De gesprekken die volgen op deze observaties zijn gericht op ontwikkeling en groei van de betrokken leraar. Dit wordt grotendeels ook zo in positieve zin door de leraren ervaren. Zij leren graag van elkaar, de school gaat de komende tijd nog meer inzetten op collegiale consultatie.

De vijf ontwikkelteams binnen de school werken volgens een gestructureerde aanpak. Dit werkt als volgt: een team maakt een

plan, test dat middels een experiment in verschillende groepen uit, daarop volgt een evaluatie en uiteindelijk de besluitvorming of het inderdaad dagelijkse praktijk wordt. Deze aanpak leidt tot veel draagvlak bij het team en tot afspraken die in de lessen terug te zien zijn. Professionalisering van het team gebeurt op allerlei manieren, zo ontwikkelen leraren zich via de ontwikkelteams, studiedagen en is er veel ruimte om scholingen te volgen.

Overige wettelijke vereisten

Voor zover onderzocht hebben wij geen tekortkomingen geconstateerd bij overige wettelijke vereisten.

4 . Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur aan op welke wijze het de bevindingen uit het onderzoek betreft bij de verdere ontwikkeling van de bestuurlijke kwaliteitszorg en de onderwijskwaliteit.

Het bestuur van Wijzer in Opvang & Onderwijs heeft afgelopen maanden gesprekken gevoerd met de inspectie. We hebben in die gesprekken een verbinding gemaakt tussen het verleden (interventies sinds de pilot in 2016) en de huidige situatie. De nieuwe bestuurder heeft het gewaardeerd dat de inspecteurs belangstellend en waarderend waren over de genomen stappen sinds haar aantreden. We hebben gesproken over de plannen die gemaakt worden om het bestuurlijk toezicht op de kwaliteit te verbeteren. We herkennen de bevindingen. De voorgenomen ontwikkelingen van het bestuurlijk toezicht liggen in lijn met de adviezen zoals benoemd in de rapportage.

Komende jaren worden duidelijkere eisen gesteld aan scholen, het kwaliteitsbeleid verder uitgebreid en het strategisch document jaarlijks verscherpt.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

